

Azərbaycan-Özbəkistan elmi əlaqələri yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub

AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda akademiyanın Humanitar Elmlər Bölməsinin "Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistan səfəri və elmi əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin yeni mərhələsi" mövzusunda elmi sessiyası keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə AMEA-nın vitse-prezidenti, Ədəbiyyat İnstitutunun baş direktoru, akademik İsa Həbibbəyli açaraq "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistan səfəri və humanitar elmlər sahəsində əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin yeni mərhələsi" adlı geniş məruzə ilə çıxış edərək bildirib ki, hər il akademiyanın müxtəlif institutlarında Azərbaycan-Özbəkistan münasibətlərinə aid konfranslar keçirilir, kitablar çap edilir. Lakin bu görüş tamamilə fərqlidir.

Prezident İlham Əliyevin 2022-ci ilin iyun ayında Özbəkistana dövlət səfərinin, orada keçirilən görüşlərin və imzalanan sənədlərin Azərbaycan və Özbəkistan əlaqələrini tamamilə yeni tarixi mərhələ səviyyəsinə qaldırdığını söyləyən İsa Həbibbəyli vurğulayıb ki, min illərlə tarixi olan Azərbaycan-Özbəkistan çoxcəhətli əlaqələri Prezident İlham Əliyevin bu ölkəyə səfəri zamanı əldə olunan razılaşmalarla bundan sonra yeni istiqamətdə daha da inkişaf edəcək. Onun fikrincə, Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin Azərbaycan Prezidentinin dövlət səfəri zamanı göstərdiyi yüksək qonaqpərvərlik, Ulu Öndər Heydər Əliyevin adına parkın, küçənin, baralyefin açılması müasir Özbəkistan dövlətinin Azərbaycan Prezidentinə, xalqına hörmət və ehtiramının bariz nümunəsidir: "Eyni zamanda Bakıda Əlişir Nəvainin, Daşkənddə Nizami Gəncəvinin heykəllərinin olması, hər il tədbirlərin keçirilməsi bu qardaşlığın tarixi təməllər üzərində yeni mərhələyə çatdığını göstərir".

Akademik İsa Həbibbəylinin sözlərinə görə, bu istiqamətlərin içərisində elm də özünəməxsus yer tutur. Çünki Prezident İlham Əliyevin səfəri çərçivəsində Azərbaycan-Özbəkistan Elmər akademiya-

ları arasında imzalanan müqavilə elmi əlaqələrin daha da intensiv şəkildə inkişaf etdirilməsinə böyük stimül verəcək. Həmin müqavilə müstəqillik dövründə bu istiqamətdə imzalanan ilk sənəddir.

AMEA-nın vitse-prezidenti həmçinin prezidentlərin Xivədə keçirilən görüşünün xüsusi tarixi əhəmiyyətə malik olduğunu deyərək qeyd edib ki, Özbəkistan Prezidenti dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin əlyazmasını hədiyyə edib: "Azərbaycanın əlyazmaları fondunda da Əlişir Nəvainin qiymətli əlyazmaları var. Hesab edirəm ki, cənab Prezidentin Özbəkistan səfərindən sonra qarşıda duran əsas məsələlərdən biri də Əlişir Nəvainin Azərbaycan kataloqunu hazırlamaq, Bakıda saxlanılan əlyazmalarını çap etmək qardaşlıq borcumuzun ifadəsidir. Özbəkistan-Azərbaycan əlaqələri ölkəmiz üçün strateji bir səviyyəyə gəlib çatmışdır. Bizim də borcumuz prezidentlərimizin atdığı addımlardan nümunə götürərək bu sahəni daha da inkişaf etdirməkdir".

İsa Həbibbəyli xatırlatma edərək Ədəbiyyat İnstitutunda Əlişir Nəvai Mərkəzinin fəaliyyət göstərdiyini, indi qarşıda duran əsas məsələnin Əlişir Nəvai və Azərbaycan ədəbiyyatı, Əlişir Nəvai və türk dünyası məsələlərinin təzədən, daha sistemli şəkildə öyrənmək olduğunu vurğulayıb.

İsa Həbibbəyli eyni zamanda deyib ki, xalqımız müstəqilliyin ən çətin illərində Özbəkistan dövlətinin öz ərazisində Ermənistanın səfirliyinin açılmasına razılıq vermədiyini unutmur. Elə günü bu gün də Daşkənddə Ermənistanın səfirliyi yoxdur. Bu, Özbəkistan dövlətinin Azərbaycana münasibətini çox aydın ifadə edir: Bu gün isə prezidentlərimizin atdığı addımlar, ortaya qoyduğu mövqe dostluğumuzu ən yüksək səviyyəyə çatdırdı.

Sonra Özbəkistanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Bahrom Aşrafxanov çıxış edərək Prezident İlham Əliyevin Özbəkistana səfəri və elmi əlaqələrin inkişaf etdirilməsinin yeni mərhələsinə aid elmi sessiya təşkil edilməsi üçün təşəkkürlərini çatdırıb. Vurğulayıb ki, Özbəkistan və Azərbaycan münasibətlərində tarixi hadisə baş verib. İyunun 21-22-də reallaşan bu dövlət səfəri ilə iki dövlət arasında müxtəlif sahələri əhatə edən iyirmiyə yaxın sənəd imzalanıb. Bunların hamısı mühümdür. Mədəniyyət və elm sahəsində olanları xüsusi vurğulamalıyıq.

Səfir Bahrom Aşrafxanov eyni zamanda bu günə qədər səfirliklə Ədəbiyyat İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirləri xatırladaraq, bundan sonrakı əməkdaşlığın daha intensiv olacağını vurğulayıb.

Elmi sessiyada Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun baş direktoru, akademik Teymur Kərimli "Azərbaycanda Özbək ədəbiyyatı əlyazmalarının tədqiqi və nəşri: dünən, bu günü və sabahı", Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun baş direktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Ərtegin Salamzadə "Azərbaycan və Özbəkistan qarşılıqlı bədii əlaqələri: ənənələr və perspektivlər", Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun baş direktoru, professor Nadir Məmmədli "Azərbaycanda özbək dilinə həsr olunmuş tədqiqatlar və gələcək perspektivlər" və Ədəbiyyat İnstitutunun Azərbaycan-Türkmənistan-Özbəkistan ədəbi əlaqələri şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru Almaz Ülvi "Azərbaycan nəvəşünaslığı: nailiyyətlər və vəzifələr" mövzusunda məruzələrlə çıxış ediblər.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,

"Azərbaycan"